

Geacht College, geachte Raad,

Wij, bewoners van Rijswijk, zijn enorm geschrokken van de conclusie van het [onderzoek](#) van het journalistiek platform KRO-NCRV Pointer (zondag 23 februari jl.): Rijswijk is voor wat betreft luchtkwaliteit de “[op een-na-vieste gemeente van Nederland](#)”, met een score die ruim twee maal hoger ligt dan volgens de Wereldgezondheidsorganisatie acceptabel.

In een stad als Rijswijk met sterk vervuilde lucht, sterven mensen gemiddeld 10 maanden eerder o.a. vanwege chronische infecties aan de luchtwegen en sterk vergrote kans op beroertes. Vooral ook kinderen lopen ernstig gevaar en de gezondheidskosten zijn significant hoger dan in gebieden waar de luchtkwaliteit goed is.

Dát de concentraties van met name stikstofdioxide en fijnstof hier veel te hoog zijn, weten we helaas al jaren. Niet voor niets heeft Rijswijk, samen met het Rijk, provincies en een aantal andere gemeenten in Nederland, op 13 januari 2020 het Schone Lucht Akkoord (SLA) getekend. In het SLA hebben de deelnemende partijen de ambitie uitgesproken om samen in alle relevante sectoren de uitstoot van vervuilende stoffen te beperken.

Daarnaast heeft de Rijswijkse gemeenteraad in februari 2020 het “Actieplan luchtkwaliteit 2020-2024”, aangenomen.

Wij begrijpen dat het voor een gemeente als Rijswijk lastig is om individueel de luchtkwaliteit te verbeteren. Daaraan zijn onder andere, de uitlaatgassen ten gevolge van het autoverkeer op A13 en A4 en het fijnstof als gevolg van de zeer intensief gebruikte spoorlijn, debet. Vandaar ook de samenwerking en noodzakelijk actieve rol van Rijswijk binnen het SLA.

Maar ook het sluipverkeer en de toenemende hoeveelheid auto's als gevolg van het sterk groeiende aantal inwoners dragen bij aan de vervuiling: parameters die de gemeente Rijswijk direct kan beïnvloeden.

Schone lucht is een mensenrecht, zoals door Europese Hof voor de rechten van de Mens is vastgesteld, wat ook door velen van u zelfs expliciet wordt onderschreven. Het moet dus ook randvoorwaarde nummer één zijn, waar alle beslissingen en ontwikkelingen in Rijswijk aan zullen moeten voldoen. Wij zien daar echter weinig van terug, maar wellicht hebben wij ongelijk en is Rijswijk duidelijk op koers om de door haar onderschreven doelstellingen te behalen.

Zou u onze zorgen weg kunnen nemen en ons een “update” geven over de stand van zaken, met name ook door beantwoording van de volgende concrete vragen:

- Binnen het SLA streven Rijswijk en de andere ondertekenaars ernaar om, ik citeer: “de uitstoot van vervuilende stoffen te beperken, om zo in 2030 minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 te halen.”
 - Wat is de huidige status ten opzichte van 2016?
 - Waar kunnen we de laatste (tussen-)rapportage en monitorings-verslagen vinden?
 - Wat heeft Rijswijk concreet ingebracht?
 - Is de ambitie voor 2030 nog steeds haalbaar?
Indien dit niet zo is, wat zijn de acties van Rijswijk om (1), als gemeente zelf, én(2) in samenwerking met andere partijen, deze gezondheidswinst t.o.v. 2016 te behalen?
- T.a.v. het Actieplan luchtkwaliteit 2020-2024:
 - Wat is de huidige status ten opzichte van 2020?
 - Welke succesvolle acties zijn er geweest, die meetbaar hebben geleid tot een blijvend mindere luchtverontreiniging?
 - Ten aanzien van monitoring van het actieplan is gesteld dat de gemeente de luchtkwaliteit blijft monitoren. Bovendien zal, ik citeer: “de gemeente het actieplan over twee jaar evalueren en zo nodig bijstellen.”
 - Waar kunnen wij als bewoners van Rijswijk, de monitoringsgegevens vinden?
 - Waar kunnen wij de evaluatie van het Actieplan (in 2022 en eventuele recentere evaluaties) vinden? Zijn er zaken bijgesteld?
 - Is er al een vervolg op het Actieplan? Zo nee, komt er een vervolg en wanneer kunnen we dat verwachten?
- Bij niet voldoen aan de WHO-norm kan de overheid (op landelijk, maar óók op gemeentelijk niveau) door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens worden veroordeeld voor het schenden van mensenrechten.
 - Bent u zich ervan bewust dat de vieze lucht in Rijswijk, zéker ook in combinatie met de geambieerde zeer sterke groei in inwonersaantal, ook een juridisch risico vormt?
 - Doet u er echt álles aan om te voldoen aan uw eigen doelstellingen? Doelstellingen waarop huidige én nieuwe bewoners u op kunnen aanspreken.
 - Neemt u indien nodig, bij nieuwe ontwikkelingen en projecten, letterlijk “gas terug” als gezonde lucht in het geding is?
 - Heeft u kortom alles op orde om, mócht het erop aankomen, niet veroordeeld te worden voor het schenden van mensenrechten?

Hartelijk dank voor het beantwoorden van onze vragen. Als inwoners van Rijswijk zijn wij ons erg bewust van de noodzaak voor een gezonde leefomgeving, niet alleen voor onszelf, maar met name ook voor onze kinderen en de duizenden nieuwe inwoners die

Rijswijk in de komende jaren wil verwelkomen.
De gemeente is daar primair voor verantwoordelijk.

Graag zien wij uw antwoorden tegemoet.

Hartelijk bedankt, namens de Stichting Pasgeld Natuurlijk en bewoners